

Liikenne NYT!

- Puhdasta kasvua liikenteestä

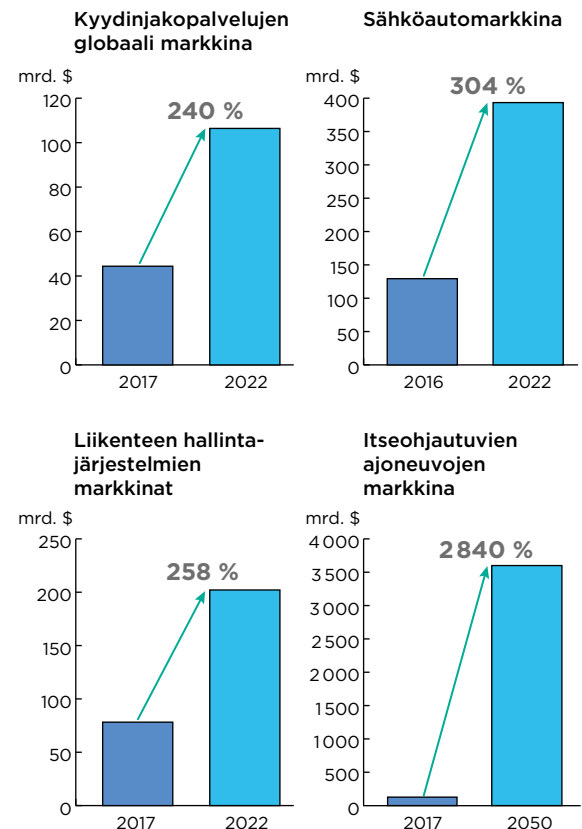
ITS Finlandin tavoitteet hallituskaudelle 2019–2023

Liikenneala on keskellä monimuotoista ja mielenkiintoista muutosvaihetta. Kytkeytyvä, automaattinen, sähköistyvä ja palveluistuva liikennejärjestelmä muuttaa tapamme liikkua ja kuljettaa. Liikennealasta on tulossa datatalouden merkittävin kehitysala ajoneuvojen kytkeytyessä osaksi tieto- ja energiaverkkoja. Globaalisti alalle syntyy jatkuvasti uusia palveluita ja niihin investoidaan miljardeja euroja. Liikennealan murros tarjoaa suomalaisille yrityksille valtavat mahdollisuudet.

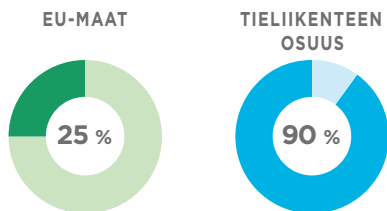
Suomen mahdollisuuksia digitaalisessa liikenteessä tukee Suomeen viime vuosikymmeninä rakentunut vahva osaamispohja erityisesti mobiili- ja verkkopalveluissa sekä uusia palveluita ja automatisaatiota mahdollistava lainsäädäntö. Hyödyntämällä Suomen osaaminen digitalisoituvan liikenteen ratkaisuihin saatutetaan liikenteen tiukat päästövähennystavoitteet, varmistetaan kaupunkien kehittyminen ja maaseudun elinvoimaisuus sekä lisätään työpaikkoja ja vientiä.

Suomalaiset ovat jo kehittämässä tulevaisuuden liikenteen ratkaisuja, joilla on globaalia kysyntää. Suomen hyvinvointi on edelleen riippuvainen viennistä. Ilman aktiivista tieto- ja innovaatiopolitiikkaa on riskinä, että Suomesta tulee alhaisen jalostusarvon alihankintatalous. Voimme nyt valita, rakennammeko digitalisoituvan ja sähköistyvän liikenteen ratkaisuihin uuden menestysalan.

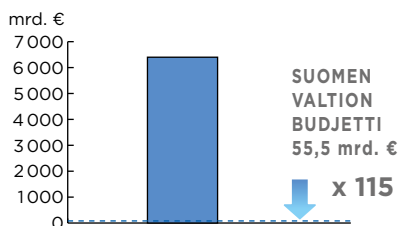
Kasvuennusteita liikennealan kasvuohjelmasta

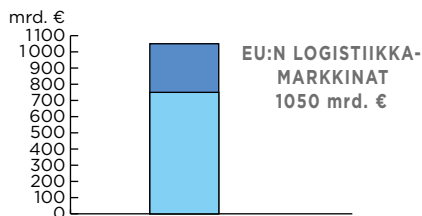
Suomesta liikenteen murroksen globaali toimija

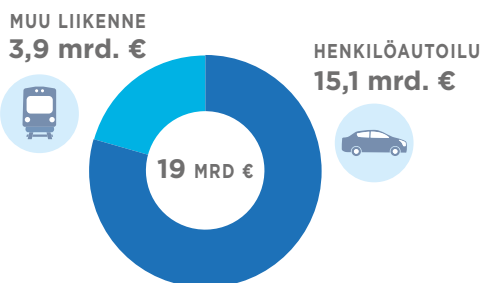
EU-maissa liikenne tuottaa lähes neljänneksen kasvihuonekaasupäästöistä. Tieliikenteen osuus päästöistä on noin 90 prosenttia.

Liikennemarkkinan arvo maailmanlaajuisesti on yli 6 400 miljardia euroa², vastaten 115 kertaa Suomen valtion budjettiä.

Kuljetuksia tehostamalla teollisuusyritykset voivat säästää EU:n alueella 100–300 miljardia euroa vuosittain³.

Kotitalouksien kulutus liikenteeseen 19 mrd. euroa, josta henkilöautoiluun 15,1 mrd. ja muuhun liikenteeseen (sis. joukkoliikenne) 3,9 mrd.

1. Päämääränä älykäs ja päästötön liikenne

Suomi voi toimia liikenteen päästövähennystoimien edelläkävijänä ja kääntää edelläkävijyyden hyödykseen. Päästövähennystavoitteiden saavuttaminen vaatii laaja-alaista uudistumista, mikään yksittäinen ratkaisu ei riitä. Tarvitsemme panostuksia tehokkuutta, kestävyyttä ja käytettävyyttä edistäviin äly- ja energiaratkaisuihin. Liikennejärjestelmien kehittämiseen ja ylläpitoon käytetään nykytasolla mitattuna seuraavan 12 vuoden aikana yhteensä 36 miljardia euroa. On tärkeää, että tuo raha käytetään viisaasti palvelemaan myös tulevaisuuden tarpeita. Rahoituksen suuntaaminen viitoittaa koko liikennejärjestelmän tulevaisuutta ja siirtymää älykkäisiin ja päästöttömiin ratkaisuihin. Tarvitsemme houkuttelevia vaihtoehtoja yksityisautoilulle. Taloudellisten ohjausmekanismien tulee varmistaa, että päästöjä vähentävät vaihtoehdot ovat käyttäjälle taloudellisempia kuin päästöjä lisäävät. Päästöttömän liikenteen ratkaisuille löytyy kysyntää maailman joka kolkalta.

2. Liikennealasta viennin veturi

Liikennealan tuotteista ja palveluista voidaan rakentaa uusi kasvun ja viennin toimiala. Suomalaiset yritykset ovat jo aktiivisesti mukana kansainvälisillä markkinoilla ja alan startup -yritykset on noteerattu kansainvälisten investoijien keskuudessa. Suomen potentiaalin taustalla ovat vahva teknologinen ja digitaalinen huippuosaaminen sekä toimiva ekosysteemi. Suomessa on liikennealalla arviolta jo noin 35 000 yritystä ja yli 200 000 työntekijää¹. Nyt on otollinen aika alan potentiaalin täysimittaiselle hyödyntämiselle.

3. Digilogistiikalla tehokkuutta ja työpaikkoja

Logistiikan digitalisaatiolla on merkittäviä hyötyjä yritysten kilpailukyvyille. Suomalainen teollisuus hyötyy liikenteen digimurroksesta tehostumisen ja logistiikkakustannusten pienenemisen myötä. Tämä lisää kilpailukykyä ja työllisyyttä. Logistiikan digitalisaation eteneminen edellyttää sekä tiedon hyödyntämistä että automatisaatiota. Digilogistiikka on myös erittäin suuri ja kasvava globaali toimiala.

4. Taloudellista, turvallista ja sujuvaa liikkumista

Liikkuminen on asumisen jälkeen toiseksi suurin kuluerä suomalaisille kotitalouksille – kotitaloudet käyttävät keskimäärin lähes 500 euroa kuukaudessa liikkumiseen⁴. Valtava markkina motivoi yrityssektoria kehittämään uusia palveluja ja kilpailemaan uusista asiakkaista. Uudet innovaatiot tekevät liikkumisesta kestävämpää, turvallisempaa, mukavampaa ja taloudellisempaa. Nyt tulee jatkaa liikenteen datavetoista kehittämistä, varmistaa riittävä rahoitus-pohja ja edistää uusien toimijoiden markkinoille pääsyä.

¹ Liikennealan kansallinen kasvuohjelma 2018–2022

² McKinsey, https://www.mckinsey.com/-/media/mckinsey/dotcom/client_service/automotive%20and%20assembly/pdfs/mobility_of_the_future_brochure.ashx

³ Valtioneuvoston periaatepäätös kehittämissuunnitelmaksi logistiikan ja kuljetussektorin sekä satamien digitalisaation vahvistamisesta. <https://valtioneuvosto.fi/maatokset/paatos?decision-id=0900908f8059df65>

⁴ Tilastokeskus: Kotitalouksien kulutus 2016. https://www.stat.fi/til/ktutk/2016/ktutk_2016_2018-03-13_laa_001_fi.html

Edelläkävijyys ansaitaan teoilla

1. Vauhtia liikennealan uudistumiseen – tieto ja palvelut muutoksen moottoreiksi

Tiedon hyödyntäminen ja luottamus ovat avainasemassa palveluiden kehittämisessä ja liikenteen automatisaation etenemisessä.

Kun markkinat toimivat, yrityksillä on motivaatio kehittää uusia innovaatioita ja investoida tulevaisuuteen. Julkisten toimijoiden tulee toimia rohkeina ja aktiivisina mahdollistajina uusien liiketoimintalähtöisten tuote- ja palveluinnovaatioiden markkinoille pääsyssä. Tämä luo kilpailua kotimarkkinaan ja tuottaa yri-

tyksille viennin kannalta tärkeitä markkinareferenssejä. Kuluttajille syntyy houkuttelevia vaihtoehtoja yksityis-autoilulle.

Suomen edelläkävijäaseman hyödyntäminen edellyttää systemaattisia toimenpiteitä niin lainsäädännössä, hankinnoissa kuin tutkimus- ja kehitystyössä. Energia- ja viestintäverkot ovat olennainen osa älykkään liikennejärjestelmän kehittämistä.

Vauhditetaan tiedon avaamista ja hyödyntämistä liikennesektorilla

- Varmistetaan lainsäädännöllä julkisen ja yksityisen sektorin tiedon saatavuus ja hyödyntäminen täysimääräisesti. Samalla tulee huolehtia tiedon hallinta- ja käyttöoikeuksien selkeästä sääntelystä.
- Panostetaan reaaliaikaisen tiedon saatavuuteen ja älykkääseen infrastruktuuriin automatisaation mahdollistamiseksi kaikissa liikenne-muodoissa.
- Tehdään tietoturvasta ja tietosuojasta uusien palvelujen selkäranka ja kansallinen kilpailuetu panostamalla mm. omadatan käytön edistämiseen.

Uudistetaan yhteisvoimin liikennemarkkina

- Nähdään liikenneala strategisena toimialana ja kohdennetaan monipuolisesti TKI-rahoitusta ekosysteemien kehittämiseen ja kansainvälistymiseen.
- Kasvatetaan innovatiivisten hankintojen osuus liikennesektorilla 10 %:iin kaikista sektorin hankinnoista.
- Toteutetaan liikenteen digitalisoimista ja automatisaatiota hyödyntäviä kokeiluja kaupungeissa ja myös maaseudulla.

2. Liikenteen taloudellinen ohjaus aidosti ohjaavaksi – päästöttömyys palkittava

Liikenteen päästötavoitteiden saavuttaminen vaatii kunnianhimoisia toimenpiteitä. Liikenteen älykäs dynaaminen hinnoittelu on tehokkain keino nopeuttaa siirtymistä kestävämpiin liikkumismuotoihin ja tehokkaampaan liikennejärjestelmään.

Liikenteen tuet, kannusteet ja verotus ovat keskeisellä sijalla liikennejärjestelmän kestävyden kehittämi-

sessä. Taloudellisten ohjausmekanismien tulee ohjata päästöttömän liikkumisen valintoihin. Uusien liikkumispalveluiden tulee olla samalla viivalla henkilöliikenteen perinteisten palveluiden ja yksityisautoilun kanssa.

Päivitetään taloudellinen ohjaus päästöttömyyteen kannustavaksi

- Linjataan vuodesta 2019 alkaen toimet hiilettömään liikenteeseen siirtymisestä vuoteen 2045 mennessä.
- Uudistetaan liikenteen hinnoittelu valintojen ja käyttäytymisen ohjaamiseen ”päästötön hyöty” -periaatteen mukaisesti.
- Uudistetaan koko liikkumiseen liittyvä verotus kestävyteen kannustavaksi, erityisesti arvonlisäverotus ja kilometrikorvausjärjestelmä. Yhtenäistetään uusien liikkumispalveluiden arvonlisäverokanta muun julkisen liikenteen kanssa samalle tasolle ja edistetään niiden käyttöönottoa säätämällä liikkumispalveluiden luontoisedun verotusarvo.

Edistetään koko liikennejärjestelmän kestävyttä

- Edistetään älykkään sähköisen latausinfrastruktuurin sekä yhteiskäyttöön perustuvien palveluiden kehittämistä kaavoituksella, rakennusmääräyksillä ja osana julkisia hankintoja.
- Suunnataan julkisia tukia ja hankintoja älykkääseen sähköiseen kaupunkiliikenteeseen mukaan lukien bussit, sähköpyörät ja muut sähköiset kulkuneuvot. Luodaan kannustimia sähköisten liikennevälineiden käyttöön mm. pysäköinti- ja fast lane -eduin.
- Edistetään systemaattisesti kiertotalouden palvelujen yleistymistä ja hyödynnetään Suomen globaali edelläkävijämaine palvelujen kehittämisessä ja viennissä.

ITS Finland toimii digitaalisen liikenteen ja kuljetuksen kehittämisen yhteistyöfoorumina kooten hallinnon, tutkimuksen ja yritystoimijat yhteen. ITS Finland on voittoa tavoittelematon asiantuntijaverkosto, johon kuuluu yli 100 jäsenorganisaatiota, joissa työskentelee yli 30 000 työntekijää.

Yhdistyksen tavoitteena on edistää liikenteen digitalisaation ja liikenteen uusien palvelujen toteuttamisen yleisiä edellytyksiä sekä tehdä tunnetuksi tieto- ja viestintätekniikan yhteiskunnallista vaikuttavuutta.

Lisätietoja antavat:

Karri Salminen
Hallituksen puheenjohtaja
ITS Finland ry

karri.salminen@its-finland.fi
Puh. +358 40 544 5151

Marko Forsblom
Toiminnanjohtaja
ITS Finland ry

marko.forsblom@its-finland.fi
Puh. +358 40 514 5100

Laura Eiro
Ohjelmajohtaja
ITS Finland ry

laura.eiro@its-finland.fi
Puh. +358 400 969 293

www.its-finland.fi

Twitter
https://twitter.com/ITS_Finland

Facebook
<https://www.facebook.com/ITSFinland/>